

piir. sign.: 23.5/8
23.6/14.15
23.8/18.19

Itäpatterin huoneeseen K 102 johtavan oviaukon alaosan kaivaus
2. MIKKOLA 1966. 8. - 10.7. 1966

Itäpatterin huoneeseen K 102 johtaa isolta linnanpihalta
oviaukko, jonka kynnyksen muodosti ison linnanpihan puolella
33 - 40 cm täyttemaata ja sen alla viisi vaakasuorassa rivissä
olevaa kiveä. Koko kynnyksen korkeus pihakiveyksen pinnasta
oli 51-59 cm ja sen pinta kohosi 14 cm oviaukon itäreunaa
kohden. Yläpinnan taso länsireunassa n. + 81,35 ja itäreunassa
n. + 81,49. Täyttemaa muodostui seuraavista kerroksista:

hiesukerros	2 -3 cm
multakerros	17 -19 cm
hiekk- ja laastikerros	5 -8 cm
kulttuurikerros	5 - 6 cm

Tuhkamainen, harmahtava hiesu peitti kynnyksen ylä-
pinnan kokonaan. Mustanruskean mullan seassa oli runsaasti
tiili- ja laastimurskaa ja melko suuria tiilen ja laastin
palasia. Sen alla rajoiltaan epämääräinen, osittain multa-
kerrokseen sekoittuva kerros vaaleanruskeaa hiekkaa ja laas-
timurskaa, seassa tiilenpaloja ja lahoa puuta. Tämän ja multa-
kerroksen välissä suunnilleen oviaukon keskikohdalla puolen-
metrin pituinen lahopuun kappale. Kulttuurimaa punaruskeaa
hiekansekaista multaa, seassa lahonnutta ja hiiltynyttä puuta
sekä jonkin verran tiiltä. Kulttuurimaa alkoi 25 cm kynnyksen
etelälaidasta ja jatkui pohjoisreunaan saakka. Pohjoislaidassa
kiven n:o 1 päällä tiilimurskaa. Kulttuurimaan alla kivien
välissä multaa ja karkeaa hiekkää.

piirr. 3 Täytemaa poistettiin, jolloin sen alta esiin loh-

piirr. 4 kottuja ja lohkomattomia kiviä, jotka mahdollisesti ovat

piirr. 5 toimineet koivena huoneeseen K 102 johtavana porraskel-

Welinin valo- mana. Ylimmän ja keskimmäisen portaan reunasta on ilmei-
kuvat sesti lohjennut kiviä ennen kuin ne on peitetty täytemaalla.

Alimman portaan kivien koot: 52 x 34 x 16 cm
35 x 41 x 19 cm
11,5x 23 x 10 cm
45 x 26 x 16 cm
15 x 29 x 6 cm

Muitten kivien kokoja: 63 x 26 x 20 cm
29 x 33 x 20 cm
25 x 13 x 7 cm

Kivet oli muurattu laastilla, joka oli erittäin lujaa, jonkin verran huokoista, väriltään vaaleanruskeaa, hienorakeista, ja vaikutti samanlaiselta kuin K 102:n seinissä oleva laasti. Sama laasti peitti ylimmän portaan tasaisena kerroksena. Ohuen laastikerroksen alla oli tasaiseksi lohkottu kivipinta. Keskimmäisen porraskelman kivien n:o 2, 3 ja 4 välissä ja alapuolella valkoista laastia, jonka seassa hienorakeista hiekkaa sekä n. 1 cm pituisia tiilenpaloja.

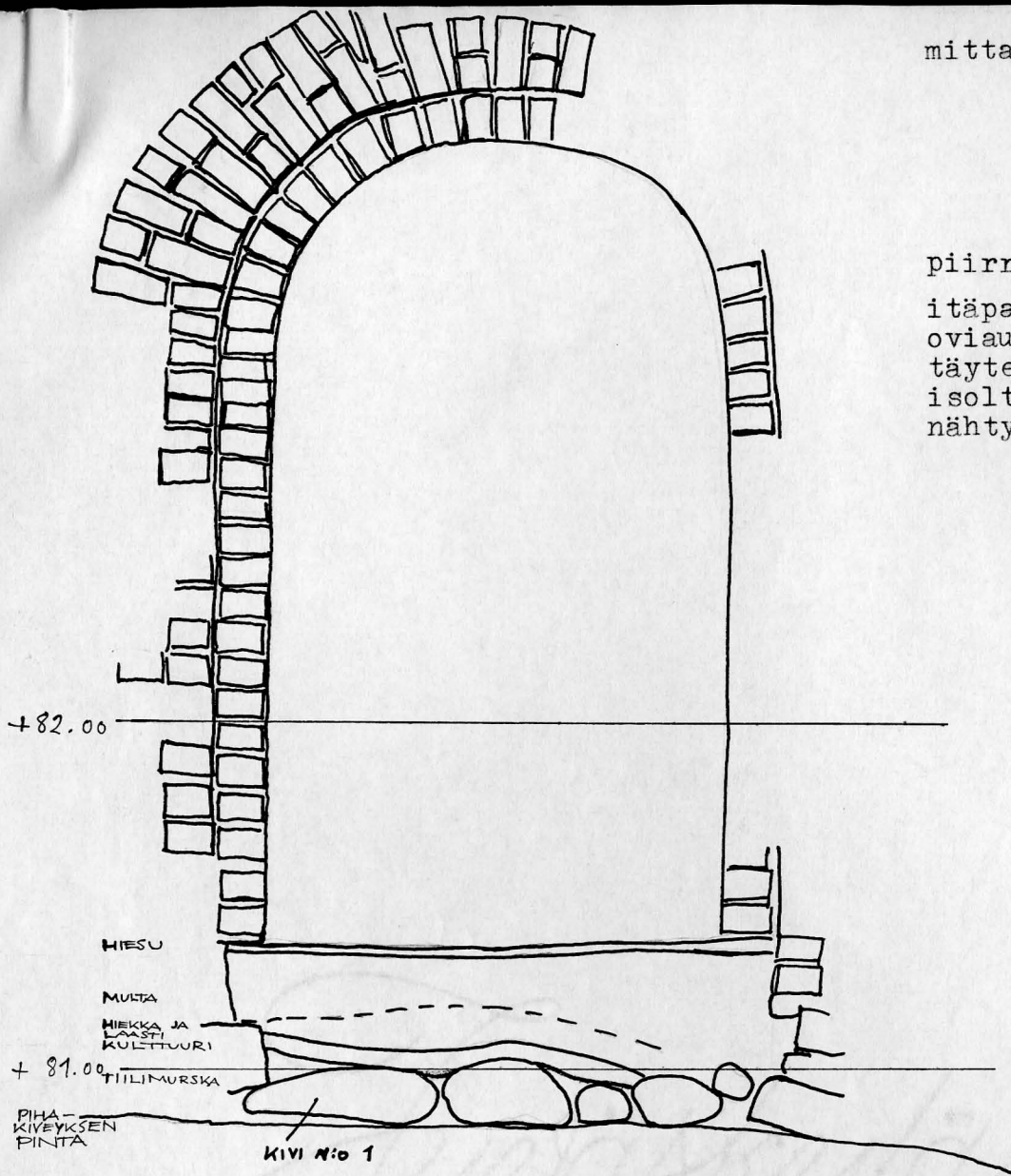
Itäpatteri oli aikaisemmin täytemaan peitossa kynnyksen ylätasoon saakka. Täytemaa poistettiin 1961, mutta huoneen K 102 länsiseinässä kynnyksen ylätasosta alaspäin oli vielä täytemaata suunnilleen puolen metrin paksuisena seinämänä. Päällimmäisenä oli 80 cm harmaan ruskeaa hiesua, jonka seassa laastinpaloja ja litteitä pieniä kiilakiviä.

joista suurimmat n. 10 x 10 cm. Kynnyksen pohjoislaidassa hiesun välissä kaksi kulttuurikerrosta: 35 cm kynnyksen ylätasosta alaspäin (tasossa + 81,14) 2 cm paksu ja 8 cm edellisen alapuolella (tasossa + 81,04) 2 - 7 cm paksu. Hiesukerroksen alla tasossa + 80,69 koko kynnyksen leveydellä 7 - 9 cm kulttuurimaata. Se oli tummanharmaata hiesua, seassa lahoa puuta sekä hiiltä. Kulttuurimaan alapuolella kellanharmaa hiesu, jonka seassa vaaleita hiesuläikkiä.

Kynnyksen itäseinämä täytemaan alla oli lohkotuista kivistä pystysuoraksi muurattu ja se jatkui alaspäin huoneen K 102 länsiseinästä. Oviaukon eteläseinä jatkui huoneen K 102 eteläseinänä, ja näitten kahden seinän muodostamassa nurkassa tasossa + 81,02 oli 6 - 10 cm paksu laasti ja siinä kiinni sileäpintaiseksi lohkottu kivi. Tämä laasti oli rakenteeltaan samanlaista kuin rappukivien välinen laasti, mutta huokoisempaa eikä aivan yhtä kovaa. Samanlaista laastia oli epämääräisenä kerroksena samassa nurkassa myös tasossa + 80,79 sekä kynnyksen pohjoislaidassa tasossa + 80,84. Kynnyksen itäseinämässä oli muutamia valuneen kalkin jättämiä juovia.

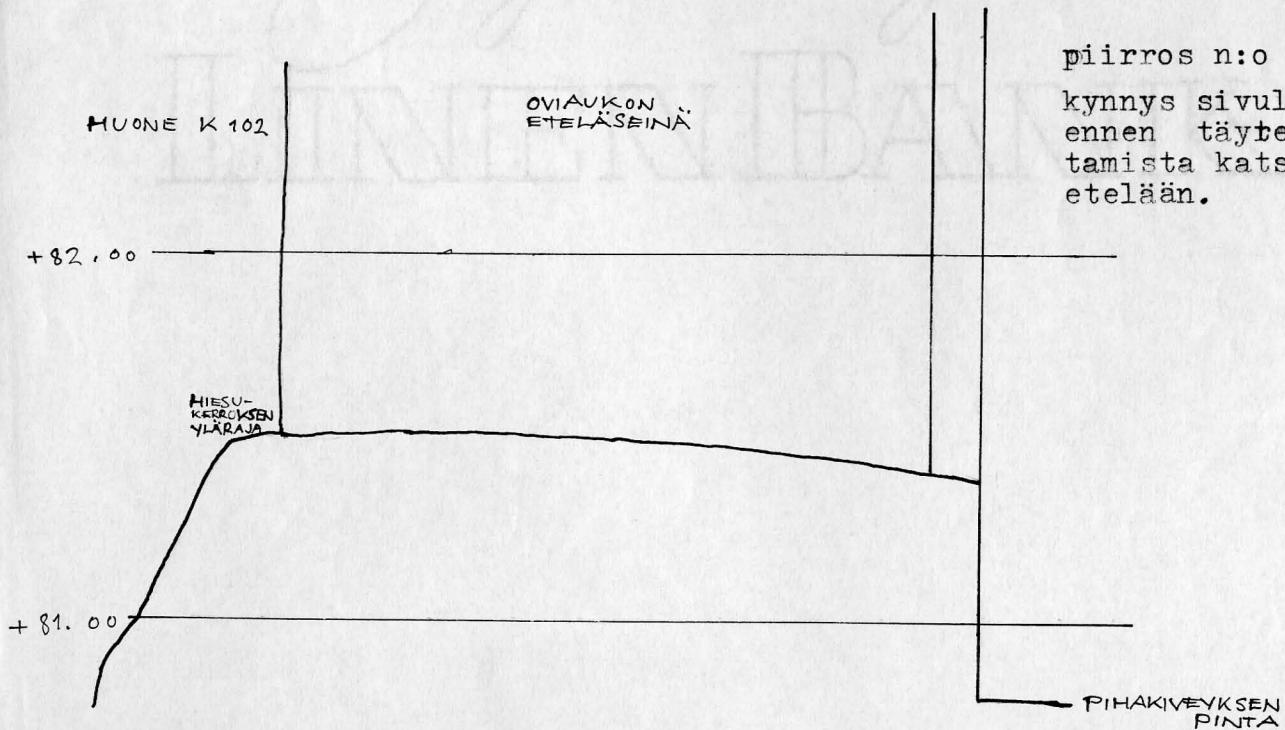
piirros n:o 1

itäpatteriin johtavan
oviaukon kynnys ennen
täytemaan poistamista
isolta linnanpihalta
nähtynä.

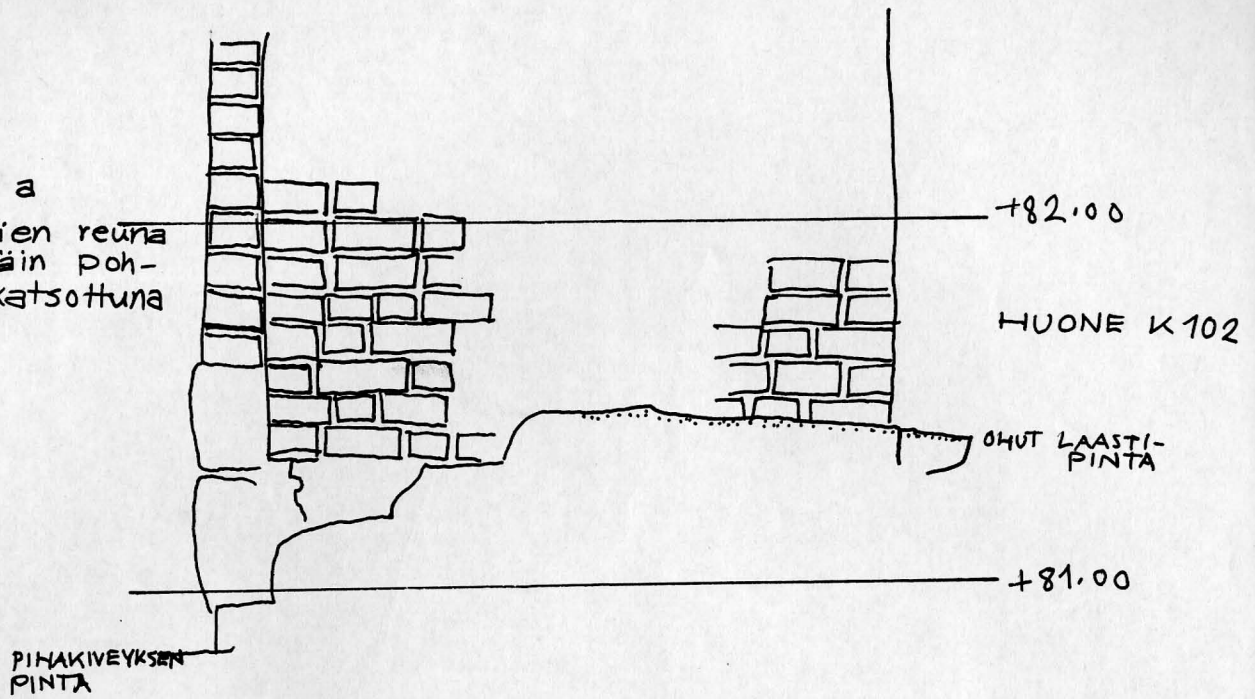
piirros n:o 2

kynnys sivultapäin
ennen täytemaan pois-
tamista katsottuna
etelään.

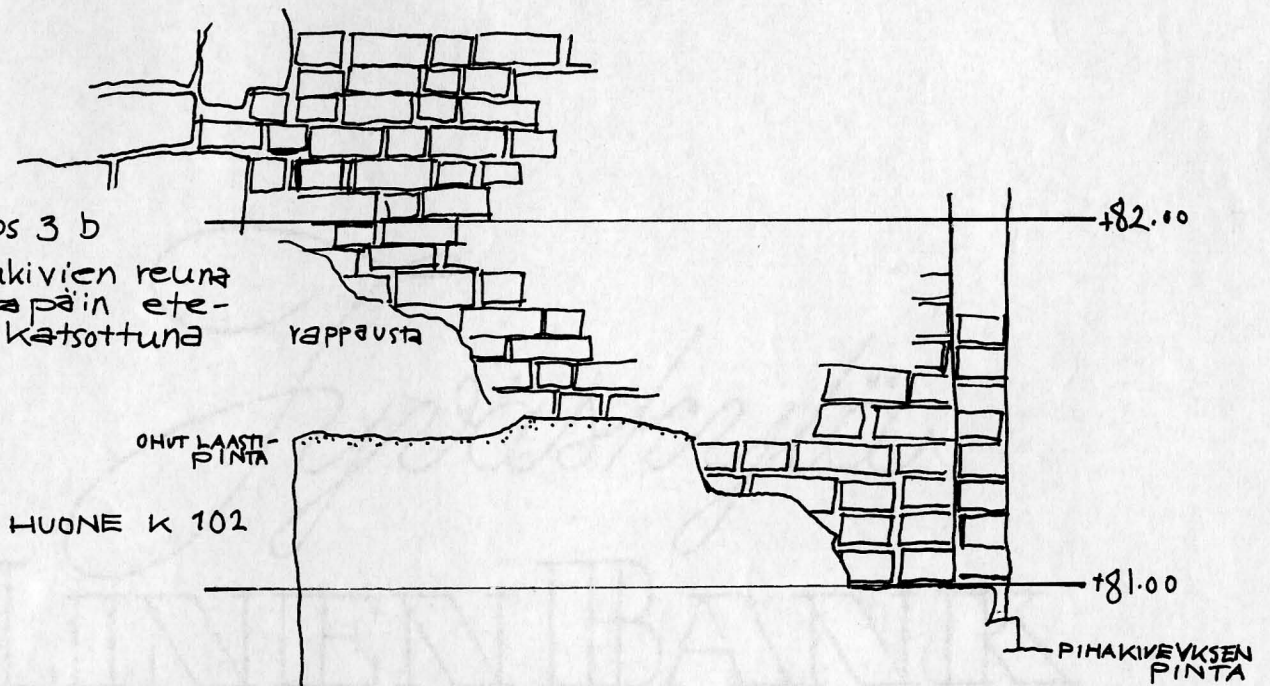
piirros 3 a

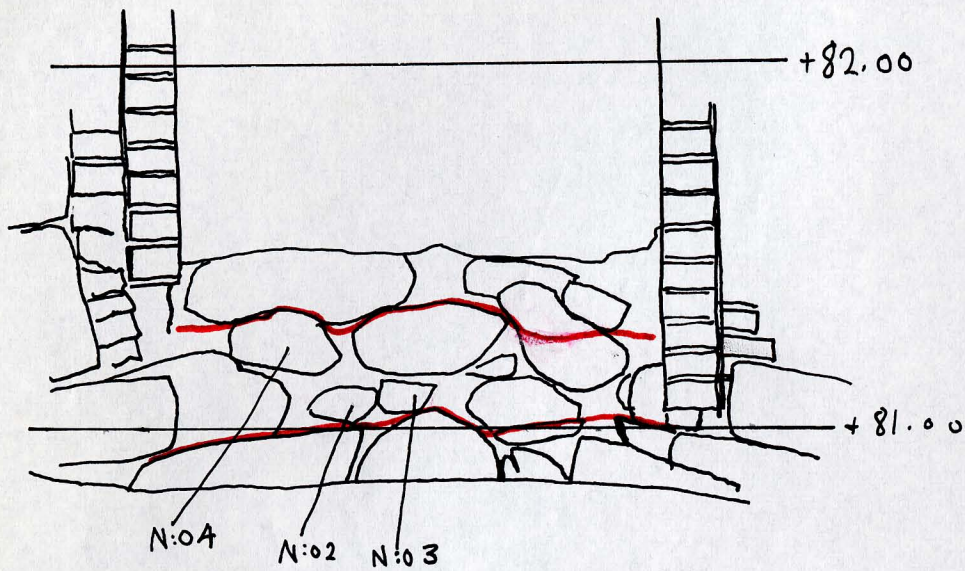
rappukivien reuna
sivultapäin poh-
joiseen katsottuna

piirros 3 b

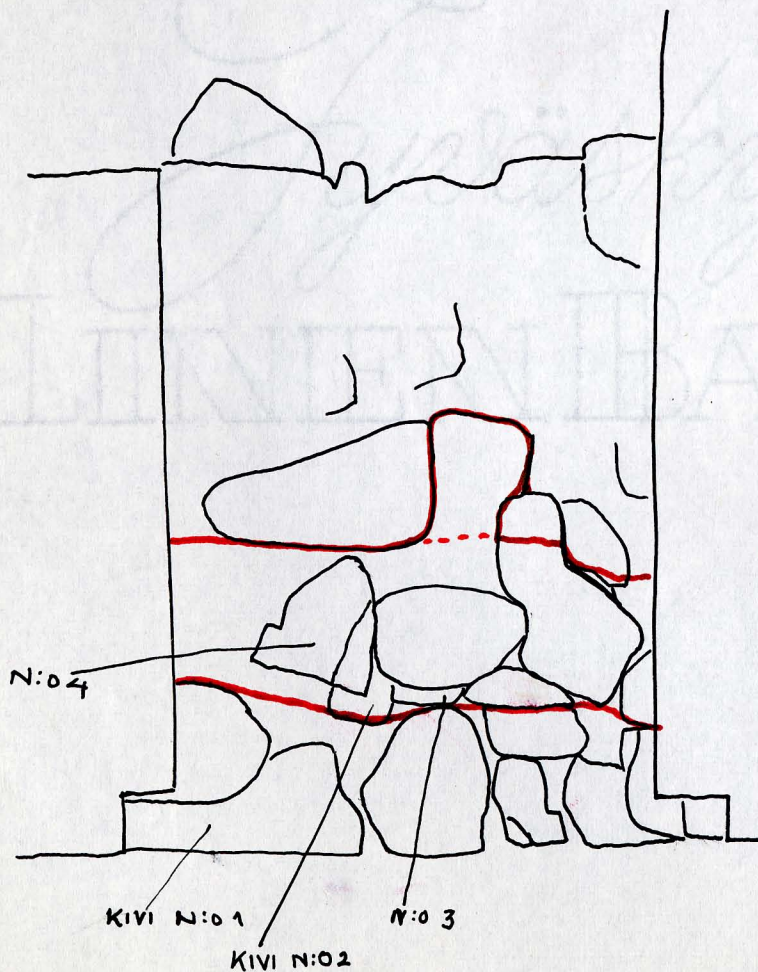
rappukivien reuna
sivultapäin ete-
lään katsottuna

piirros n:o 4

itäpatteriin johtavat portaat isolta linnanpihalta katsottuna. punaisella viivalla merkitty portaitten rajat.

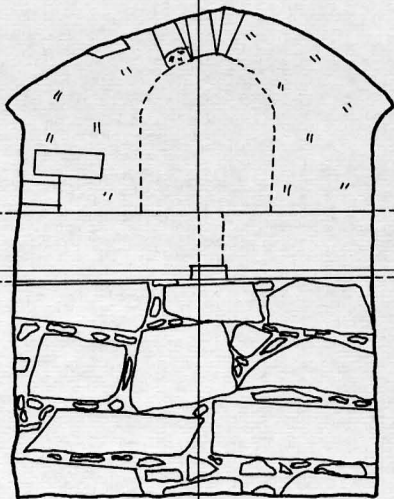

piirros n:o 5

itäpatteriin johtavat portaat päältäpäin

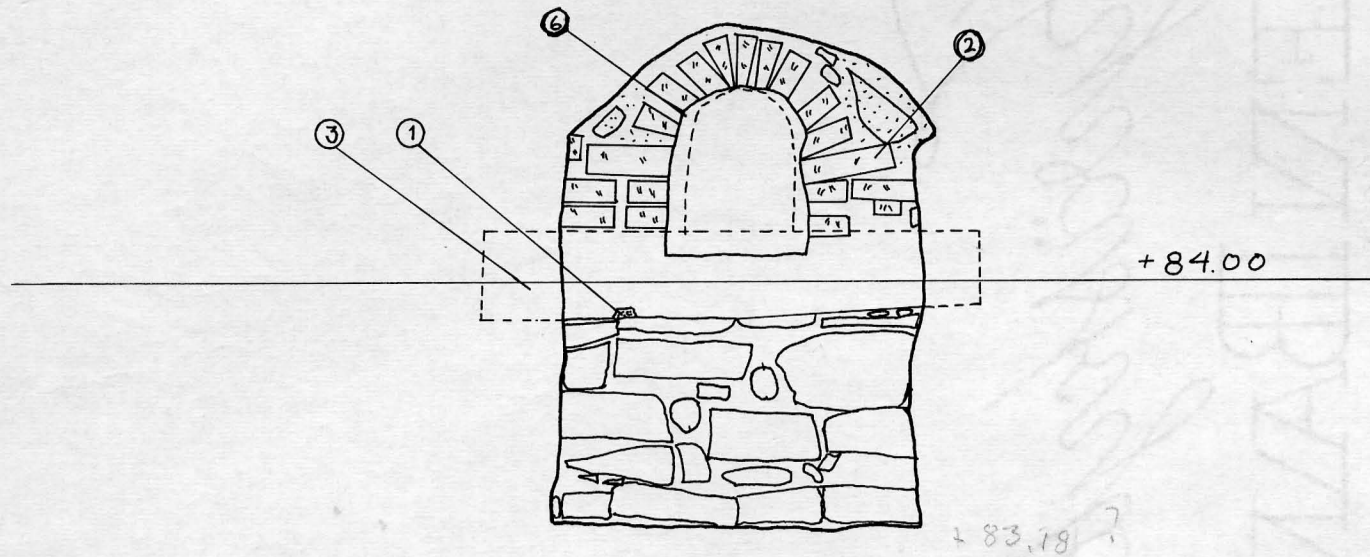
KUVA 12

1967 P.K.

Itäna Alen

Painokopi

ens. ker. alk. alar.
tasolla +84.00 Pääni

2. ker. ent. ovirahla.
pöytä tasolla +86.58 (sisäpöytä)

MUISTIINPANOJA

- 1 rauta
- 2 tiili 32,5x8 ?
- 3 lahonutta puuta
- 4 tiilimittoja 31x7,5 235x7,5 31x8
- 5 29,5x8 29,5x8 30,5x8 30,5x8
- 6 nykyinen murtopinta

1:25 ?